

El Vallés Nou

PERIODICH REGIONALISTA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

ESpanya, trimestre 1'50 Ptes.
 EXTRANGER, semestre 4'50 »
 Número corrent, 10 céntims. - Atrassat. 20 id.

Redacció y Administració:
 Santa Elisabet, n.º 6

Anuncis y reclams, a preus convencionals

No s'admeten escrits sense firma

ELS ORIGINALS NO'S TORNEN

Nostre programa

Ab EL VALLÉS NOU, venim a fer activa propaganda del programa autonomista per la "Lliga Regionalista" sostingut y ab eloqüència defensat per en Cambó en el Parlament y en les conferencies de Girona y Saragossa.

En lo que respecta a la política local, nostre programa s'inspirará en el desitg de normalisar l'administració municipal y empenyer aquelles reformes sense quina implantació nostra vila no sortiria may del estat de postració y enderriment en que's troba.

No hem de ser motiu de recels: no tracitem de fomentar divisions entre'ls vallesans, perque no venim a la vida engendrads per l'odi, sinó inspirats per l'amor.

Volém fer feyna positiva, per aixó no ens rebaixarém may entaulant lluites xorques d'odis personals que rebaixan y denigran; deixarém de banda y no farém cas a qui volgués fernos cambiá de camí.

Volém lluitar sense ferir, véncer sense que amargui jamay nostra victoria'l recort dolorós d'haver causat dany, volém atraurer al entorn de nostra bandera a tots els homes de bona voluntat, als qui desitjin la regeneració de nostra Vila y el progrés del Vallés en general.

Treballarém per enrobustir energies, per ajudar iniciatives, quan aquestes s'encaminin al progrés y desenrotllo de la vida de nostra comarca, per aixó havém batejat a nostre periódich ab el nom de EL VALLÉS NOU.

Acabém enviant un cordial saludo a nostres companys en la premsa, particularment a la Vallesana y local, que'ns trovarán a son costat, sempre que del bé de Granollers y de la comarca Vallesana's tracti.

La Redacció.

Els primers catalanistes

A LA COMARCA

Fa una trentena d'anys, varen comensar a encarnar en alguns vallesans els ideals catalanistes... a la manera com els enteném nosaltres, d'amor a lo catalá, no perque sia millor ni pitjor que tot lo altre del mon, sino perqué es catalá, es a dir nostre; ideals que porten al reconeixement de la personalitat de Catalunya, sense donar preponderancia als homes, ni a les formes de govern, cercant el govern del poble per el poble, sense vantarnos de ser lliberals, ni absolutistes, arreconant aquestes antigualles propies del registre constitucional, dels partits dits avensats y dels anomenats tradicionalistes, creyent per el contrari que l'esperit d'avens y l'esperit de tradició, residien millor que en lloch mes en els ideals catalanistes, fruit de la terra, tocat per alenades que arribaven de la Europa culta.

VICENS PLANTADA Y FONOLLEDA

L'ideal de patria, aixís entés, ferí el cor d'alguns homes del Vallés en la época expressada. Abans y després n'hi hagueren altres a la Comarca que'l sentiren l'ideal patriótic, pero d'una manera deficient ó incompleta, entre els quals s'hi han d'incloure, alguns dels militants en els partits extrems, aixó es carlins, federals, y altres republicans de les infinites agrupacions que s'han format, desfet y tornat a refer dins del republicanisme. També hi havia per aquells temps, algún dels afi-

liats als partits gubernamentals, y algún home de sa casa, que'n poch ó en molt sentiren l'ideal, portats cap a ell per ses aficions literaries ó artístiques, pero sense esperit de proselitisme, sense la constancia dels homes aludits, que son els que seguïen les inspiracions de la *Lliga de Catalunya* y de *La Renaixensa* (entitat y diari avuy desapareguts) y mes tart de la *Unió Catalanista* (entitat existent, pero sense ser lo que era), de quals organismes n'han heretat la vera tradició la *Lliga Regionalista* y *La Veu de Catalunya*; ens referim als homes que en el seu poble respectiu eren corresponsals del diari *La Renaixensa*, que alguns anys després, foren els delegats de les primeres Assamblees de la *Unió Catalanista* comensades a Manresa en 1892, intervenint en sa organizació y deliberacions: que bregaven, que batallaven heróicament en mitj de la mes aclaparadora buidor, del aïllament que tothom els feya al seu voltant, eren uns *xiflats* al dir de la gent avensada, retrógada y aciensada; uns exagerats, separatistes criminals, bojos, *els de la ceba*, com vulgarment se deya.

Realment, no semblava sino que vivien en un altre mon diferent del real, d'aquell mon sense ideals en els homes, ó de ideals completament xorchs pera'l bé; d'aquell mon en que les idees y els procediments, se dictaven desde Madrid y tot Espanya s'hi havia d'enmotllar, deixant dintre del motllo, espay suficient pera que's poguessin dedicar, els que deyen que vetllaven per la integritat d'Espanya, a saquejar les caixes municipals y a satisfer les mes ridícules y baixes passions. Qui no havia de sentir odi en el fons y aparent llástima per sa *bojeria*, envers aquell patrici de Mollet, el bó, el boníssim den Vicens Plantada y Fonolleda, que gráficamente terrible, apostrofaba als cacichs, tot y predicant ab conceptes nous pera les gents, l'amor pur a Catalunya. Era un ser diferent de tots els demés; ab sa immensa córpora, ab sa veu ressonanta y provocadora de riallades en que moltes vegades s'hi amagaba el üespit, se destacaba entre les multituds camperoles, aquell home apostol que tenia cor d'angel ab apariencies de la mes gran rusticitat.

A La Garriga n'hi havia un altre que somniava d'altra manera. No llensava ex-comunions al estil den Plantada, talment com altre... del *Quo Vadis*; anava a lo *práctich*: a les armes y a la diplomacia. La llibertat de Catalunya, mes que per la persuassió, mes que per una reacció d'odi contra els seus enemichs, que per un voler de Deu s'aixecaria de tots els quatre vents, havia de conquistarse per un aixecament del poble. L'haviau de veure y sentir a n'en Ramón Pareras y Noguera, diguemli en Noguera, que aixís es conegut, tan dols y romántich quan representava comedies en castellá y tot! trassar ab fé cega demunt de la taula del café